

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Tractatus sacerdotalis d' sacrame[n]tis: deq[ue] diuinis
officiis: et eoru[m] administrat[i]o[n]ibus**

Nicolaus <de Plove>

Argentine, 1512

VD16 N 1517

De s[e]c[un]da p[ar]te misse.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30634

Expositio secunde

Xpedita pri

ema pte missæ/ q̄ ē ad ppli p̄ paratiōez: dōm ē de sc̄da/ q̄ ē ad ppli instructionē: z incipit ab eplā/ in q̄ docet̄ pplis in diuis mandatis. Et h̄z sex ptes. s. myste/ rialē informationē/ de q̄ in eplā: p̄nialē opationē/ d̄ q̄ in gradale: salutare lamentationē/ de q̄ in tractu: sp̄iale exultationē/ de q̄ in alla p̄ncipalē instructionē: de q̄ i euāgelio: z sp̄iale fidei instructi onē/ de q̄ in symbolo. Sc̄dm aut̄ Jm̄. eplā significat officiū p̄cur/ soris: q̄ p̄bat añ f̄. iē dñi. Et q̄ p̄dixit/ p̄niam agite: iō sequit̄ gra/ dale. Sed q̄ post p̄niaz sequit̄ gau/ diū: q̄ ip̄e dixit: Appropin̄q̄bit ei regnū celoz: iō sequit̄/ alla: q̄d est cant⁹ gaudij. Et q̄ post Joannis doctrinaz secuta ē doctrina ch̄i: iō sequit̄ euāgelij q̄d ē doctrina ch̄i/ postq̄z secuta ē fides ap̄loz: z iō sequit̄ symbolū. Quarē ar̄ eplē nō sūt de libr̄ moysi: q̄ in illis p̄ mittunt̄ t̄palia/ in eplis v̄o pauli eternalia. Et h̄c rōne lectiōes d̄ libris moysi ēminant̄ i grauē ac/ centū. S̄z lectiones eplaz in acu/ tuz: q̄ sursum tendunt. Gradale fm̄ Jm̄. d̄ a gradibz in qbz can/ tabat̄: z significat cōuersionē fide liū penitentū. Et in̄ponit̄ vsus ad designandū q̄ null⁹ verā peni tentiā facit nisi plene cōuersus sit ad deū. Et obmittit̄ gradale in fe stis paschalibz: z loco eius dicit̄/ Dec dies; Quia illi dies statum ecclie futurz felicē insinuāt. s. statū post resurrectionē: vbi nō erit pe/ na/ sed gaudiū. Alla vox leticie/ si gmficat gaudiū penitentū: quod h̄t ex p̄missio p̄mio. Et canit̄ eti/ am in aduentu: q̄ h̄z sc̄ti p̄ces ha/ buerunt spem de icarnatiōe ch̄i: tñ q̄ certi de h̄ crant / iō exulta/ bant. S̄z in septuagesima obmit/ tit: q̄ tūc casus p̄mi hois deflēt. loco cuius canit̄ tractus cū pluri/ tate z asperitate vocis: significās plixitatem miserie p̄nt̄ incolar⁹. Et h̄ Simachus papa instituit sic z collectas. Addit̄ etiā q̄nqz p̄/ sa post alla. s. q̄ est vox exultatio/ nis: ad signandum gaudiū corpo ris z anime. z est instituta a Nico lao papa. Pri⁹ em̄ cantabat̄ neu/ ma q̄ddam longū post alla: loco cuius nicolaus papa in festiuita/ ribz p̄cipuis p̄sam cantare institu it. Significat etiam diutina p̄tra ctio notaz ip̄i/ alla gaudiū celest̄ p̄rie: q̄d ē absqz fine. z fit sine voce significatiua: q̄ tale gaudiū nulla lingua exp̄mere p̄t̄ zc. Euange liū q̄d legit̄ in sinistra pte altaris desigt̄ q̄ p̄ ip̄m pctōres sūt voca/ ti. Et d̄ vsus aq̄lonez ad euitati onē maloz/ z imitationē bonoz. mali em̄ p̄ aq̄lonem fecant̄: nam p̄ aq̄lonem diabolus frequē desig nat̄/ d̄ quē ē euāgelij. Et d̄ in loco alto. s. in pulpito: q̄d nō fit in eplā/ q̄ alt⁹ loc⁹ dat̄ f̄uantibz euā gelij: q̄ celuz: et ip̄ hoc etiā terz minat̄ in altū. Premittit̄ aut̄ añ euāgelij/ dñs vobiscū: salutatio

partis misse

ppli: p qd disponit pplm ad audiendum deuote. Et chorus respōdet: z cū spū tuo. i. sic tecū ē deus ad dicēdū vbum dei: ita nobiscū sit ad audiendū. Deinde sigt se i principio z in fine. Primo in libro facit signum crucis. q. d. crucifixū pdico. Secdo in pectore. q. d. crucifixū credo. Deinde in facie: ac si dicat: crucifixū pdicafē nō erubescō. Silt' popul' faciat ne diabolus v'rat facies ac mentes eoz ab auditiōe vbi dei in principio: z i fine ne v'bu tollat de cordib' eozū. Debz etiā popul' stare/ z nō sedere: in signis q' sunt pati pugnare p euangelio: z caput eleuare in signū reuerētie. Et h' statuit Anastasi' papa p'm' anno dñi. ccccij h' etiā d' se. di. j. aposto'ica. Itēz arma vel baculos ponere: i signū q' iuxta doctrinā euāgelicā parati sunt nō armis/ s'z patiētia se defendere. iuxta illud: Si q's te percusserit ad vnā maxillā/ pbe ei z alterā. Aliqn autē thurificat' circa euangeliū: per qd fcat odor bonē opationis. iuxta illud: Sic lucet t'm sacerdotib' post euāgelii z clericis: ad designandū q' ipis debēt eē manifesta diuina secreta: ceter' at i pabolis. Luc. viij. Post h' canit' symbolū nicenū: qd marciāno roman' p' siluestrū instituit/ āno dñi. ccccxxxix. Et d' a syn qd ē cōz' z bolos moris: q'si ppositū p mor' fellos puos. i. articulos. Est enī collectū ex diuersis loc' sacre scri-

pture: in q' ē tota fides. Cōpositū est tñ p' maiore cautelā. s. p' hereticos: ne sit difficile q're articulos fidei i scriptur' multi. Et est triplex symbolū. Prim' aploz. s. credo: qd cōit' d' i priar' i p'lectione. Secd'z atbanasij. s. Quicūq' vult salu' cē. Et t'riū nicenū: qd i synodo nicena fuit cōpositū. Istud at poti' canit' i missa q' aliud: qz cōditū ē tpe v'itat' p'palate z hereticos isurgētes: z clari' ē def'minatūū fidei q' symbolū aploz: ideo poti' canit' istd q' illd. Un' h' eadē sit v'itas v'trob'q': mag' tñ clare i vno q' i alio. Canit' at alter expl' se: vt oēs illud discāt z sciant.

De tertia pte misse.

Insequen

ter vidēdū d' t'ria pte misse q' d' oblatio: q' p'iet s' se sex ptes. P'ia ē populi exultatio p qd offerre d'z: z hec sigt p offerentiū. Secda ē oblatiois p'ntatio/ibi: Suscipe sc'ta trinitas. Tertia est altaris thurificatio. Quarta cordis hūiliatio/ cū d'z: In spū hūiliationis. Quinta sc'qns orōnem. s. secretū. Sexta manū ablutio. Circa qd sciendū q' sacerdos post symbolū dic' Dñs vobiscū: ad significandū q' ex q' d'z ad oblationes accedere: z nulla oblatio potest esse accepta sine deo: iō dicit/ dominus vobiscum. Et qz tam sacerdos q' populus debēt esse valde attenti circa oblatio-